

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Belgerenseweg 4 te Vlierden

Rapportnummer 13-0247

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Belgerenseweg 4 te Vlierden

februari 2015

Rapportnummer: 13-0247

In opdracht van: Bureau Verkuylen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Foto omslag: Belgerenseweg 4 te Vlierden

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Zorgplicht	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Plangebied	6
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	6
2.2	Voorgenomen plannen	8
3	Methode	9
4	Natuurwaarden	10
4.1	Beschermde gebieden	10
4.2	Beschermde soorten	12
4.2.1	Flora	12
4.2.2	Vlinders en libellen	12
4.2.3	Mieren en kevers	13
4.2.4	Vissen	13
4.2.5	Reptielen en amfibieën	13
4.2.6	Vogels	15
4.2.7	Zoogdieren	16
5	Conclusies	19
	Geraadpleegde bronnen	21
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens op locatie Belgerenseweg 4 te Vlierden een Ruimte-voor-Ruimte-woning te realiseren. Om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden, is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Hierbij wordt onderzocht welke natuurwaarden (mogelijk) actueel in het gebied aanwezig zijn en op welke wijze de werkzaamheden hierop effect hebben.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (o.a. Natura 2000) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

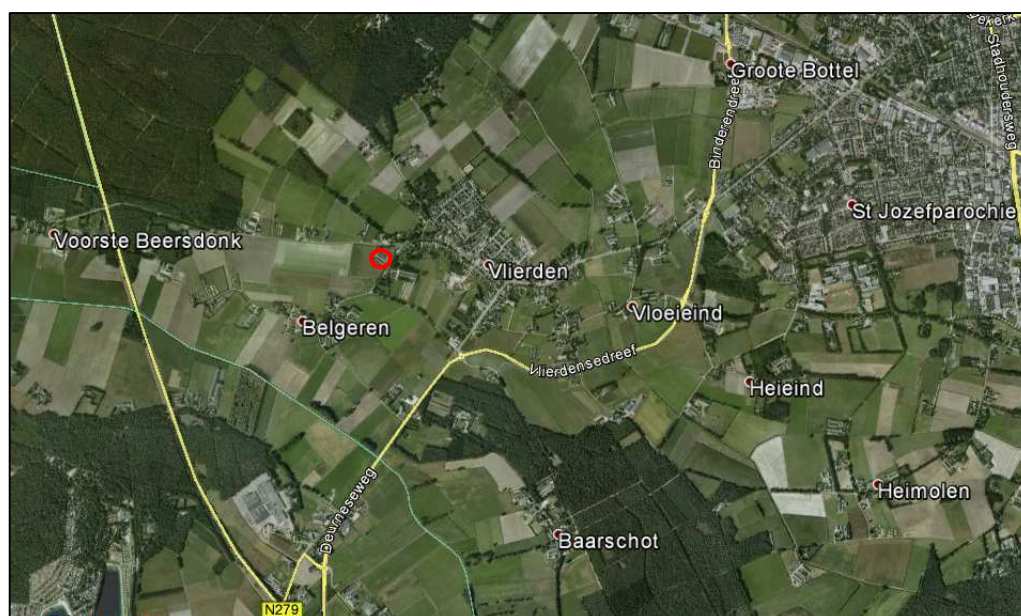
In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de

effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied betreft het perceel rond Belgerenseweg 4 te Vlierden; een voormalig agrarisch bedrijf, zie figuren 1 en 2. De stallen waren ten tijde van het onderzoek reeds gesloopt. Het gebied ten zuidwesten van het woonhuis betreft een vochtig, zandig terrein met enkele zandhopen en een aantal plassen op de locatie van de voormalige stallen. Aangezien de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) tussen de 80 cm en 140 cm – maaiveld is, is het aannemelijk dat het water binnen het plangebied bestaat uit regenwater. In het plangebied staan ook enkele bomen. Het gebied ten noorden van de woning is een grasland.

Figuur 1. Ligging plangebied (rode cirkel) (bron: Google Earth)

Figuur 2. Begrenzing van het plangebied (geel gearceerd) (bron: Bureau Verkuylen)

Foto 1. Plangebied ten zuiden van woning

Foto 2. Plangebied ten zuiden van woning

Foto 3. Plangebied ten zuiden van woning

Foto 4. Plangebied ten westen van woning

Foto 5. Plangebied; locatie voormalige stallen

Foto 6. Plangebied ten westen van het woonhuis

Foto 7. Zandhoop in plangebied

Foto 8. Plas in plangebied

2.2 Voorgenomen plannen

De initiatiefnemer is voornemens binnen het plangebied een aantal Ruimte voor Ruimte woningen te realiseren. De stallen zijn hiervoor reeds gesloopt.

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn onder andere uit dergelijke atlassen afkomstig. Daarnaast zijn gegevens over het voorkomen van beschermde soorten in (de omgeving van) het plangebied opgevraagd bij de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 12 februari 2015 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: zonnig en circa 6 °C.

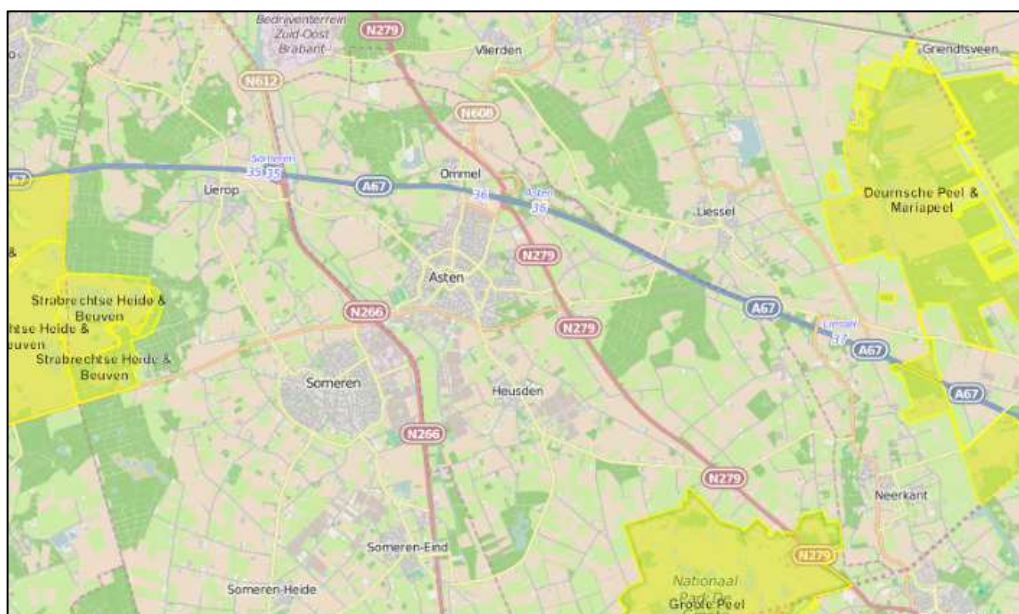
4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat in de omgeving van het plangebied drie Natura 2000-gebieden liggen (zie figuur 3):

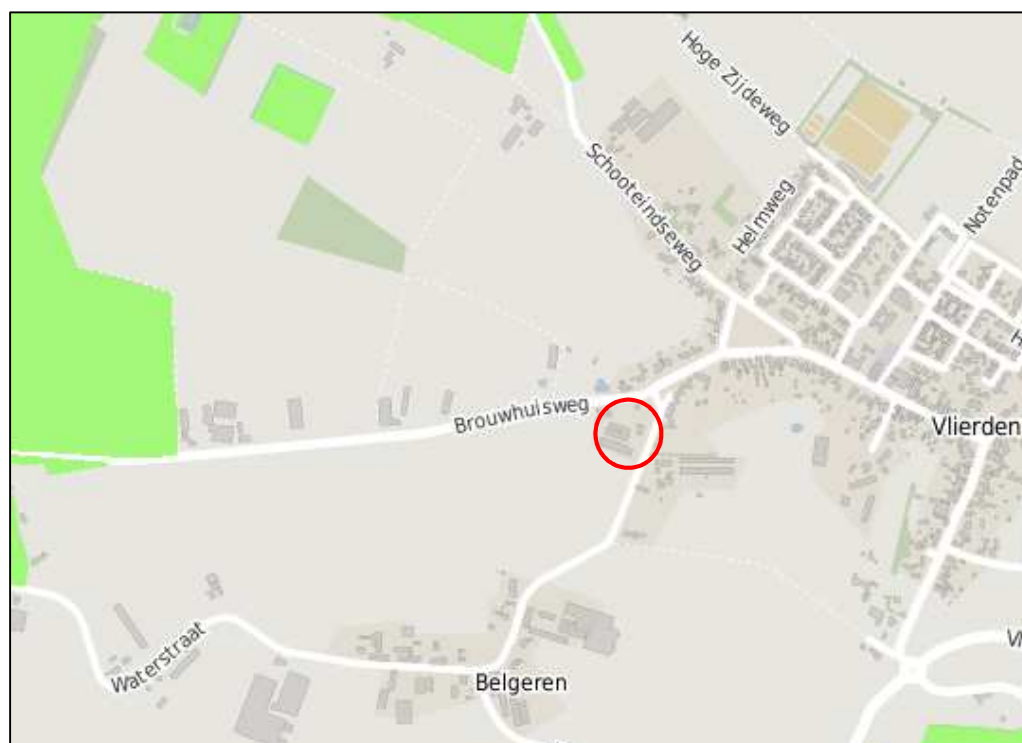
- + Deurnsche Peel & Mariapeel, ongeveer 7.300 meter ten oosten van het plangebied
- + Strabrechtseheide & Beuven, ongeveer 7.900 meter ten zuidwesten;
- + Groote Peel, ongeveer 9.700 meter ten zuidoosten van het plangebied.

Figuur 3. Plangebied (rode lijn) t.o.v. Natura 2000-gebieden (bron: Gebiedendatabase Rijksoverheid)

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Zoals blijkt uit gegevens van de provincie Noord-Brabant maakt het plangebied geen deel uit van de EHS, zie figuur 4 op de volgende pagina.

Figuur 4. Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van EHS (lichtgroen) (bron: www.brabant.nl)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot de EHS. Vanwege de kleinschaligheid van het project en de relatief grote afstand tot de EHS, zijn negatieve effecten op de EHS uit te sluiten.

Aangezien het plangebied buiten de Natura 2000-gebieden ligt, kunnen alleen effecten optreden op het gebied middels externe werking. Gezien de kleinschaligheid, de lokale aard van de voorgenomen plannen en de relatief grote afstand (>7.300 meter) tot de in de omgeving aanwezige Natura 2000-gebieden zijn negatieve effecten redelijkerwijs uit te sluiten.

Conclusie

De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben op Natura 2000-gebieden en/of de EHS vanwege de kleinschaligheid van de voorgenomen plannen en de relatief grote afstand tot de beschermde gebieden.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Het plangebied bestond ten tijde van het onderzoek uit een modderig, omgezet terrein met zandhopen en plassen met hier en daar ruigtekruiden. Uit de NDFF blijkt dat de volgende plantensoorten binnen een straal van een kilometer van het plangebied zijn waargenomen: brede orchis, jeneverbes en veldsalie (alle FFtabel 2).

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat geschikte biotopen voor deze beschermde soorten binnen het plangebied ontbreken. Beschermde plantensoorten kunnen derhalve redelijkerwijs worden uitgesloten.

Conclusie

Beschermde plantensoorten kunnen vanwege het ontbreken van geschikt habitat redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit de NDFF, atlas De dagvlinders van Nederland (Bos et al., 2006) en de website Vlindernet.nl blijkt dat op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied de beschermde vlindersoort heideblauwtje voorkomt (FFtabel 3). Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat er in het plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van deze beschermde dagvlindersoort. Beschermde dagvlinders hebben specifieke habitateisen; het plangebied voldoet hier niet aan.

Uit de atlas De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002) en de website Libellennet.nl blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde libelsoorten voorkomen. In het plangebied is oppervlaktewater aanwezig wat mogelijk geschikt voortplantingsbiotoop voor libellen vormt. Het is mogelijk dat een algemene libelsoort in het plangebied leefgebied vindt.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten dagvlinders of libelsoorten voor in het plangebied.

4.2.3 Mieren en kevers

Uit de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde kevers voorkomen. Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied.

Beschermde waterkevers zijn afhankelijk van grote, permanent stilstaande wateren. In het plangebied is geen geschikt oppervlaktewater aanwezig dat kan dienen als leefgebied voor beschermde waterkevers. Het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het plangebied.

4.2.4 Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig dat geschikt is als leefgebied voor vissen. Hierdoor kunnen geen vissen voorkomen in het plangebied. Er is daarom niet nader onderzocht of beschermde vissen voorkomen in de buurt van het plangebied.

Conclusie

In het plangebied komen geen vissen voor.

4.2.5 Reptielen en amfibieën

Amfibieën

Volgens de NDFF, RAVON en de verspreidingskaarten in het boek 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al. 2009) komen kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker (alle FFtabel 1) voor in de omgeving van het plangebied. Daarnaast komen op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied de amfibiesoorten Alpenwatersalamander (FFtabel 2), rugstreeppad, heikikker, knoflookpad en poelkikker (alle FFtabel 3) voor.

Het plangebied is geschikt om te dienen als landbiotoop voor de minder kritische soorten van FFtabel 1, zoals kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker.

De Alpenwatersalamander is een weinig kritische soort die voorkomt in heidegebieden, agrarisch gebied, op ruderaal terreinen, maar ook in steden en dorpen. Het voorkomen van deze soort in het plangebied kan derhalve niet op voorhand worden uitgesloten.

De rugstreeppad is een soort van dynamische milieus. Als soort van pionierssituaties beschikt de rugstreeppad over een groot verbreidingsvermogen (Creemers et al., 2009). Rugstreeppadden zijn in staat

om snel nieuw ontstane voortplantingswateren te koloniseren. Hierbij kunnen ze afstanden van drie tot vijf kilometer overbruggen (Creemers et al., 2009). Aangezien binnen een tot vijf kilometer van het plangebied rugstreeppadden zijn waargenomen en het plangebied uitermate geschikt leefgebied vormt voor deze dieren, is het voorkomen van rugstreeppadden in het plangebied niet op voorhand uit te sluiten.

De heikikker is een cultuurvliesende soort die nauwelijks wordt aangetroffen in intensief gebruikt agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing (Creemers et al., 2009). Het is gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van de geschikt leefgebied van de heikikker in de omgeving (natuur- en bosgebieden) en het tussenliggende landschap (wegen en agrarisch gebied) derhalve niet aannemelijk dat heikikker in het plangebied voorkomt. Het voorkomen van de heikikker in het plangebied is redelijkerwijs uitgesloten.

De poelkikker komt vooral voor in wat voedselarmere wateren op de zandgronden, met een voorkeur voor vennen en hoogveen. Aangezien het oppervlaktewater binnen het plangebied bestaat uit (tijdelijke) plassen regenwater is het redelijkerwijs uit te sluiten dat poelkikker binnen het plangebied voorkomt.

De knoflookpad komt voor in Heieind in Deurne. Het voorkomen van deze soort binnen het plangebied is uitgesloten.

Reptielen

Volgens bovengenoemde bronnen komt binnen een straal van nul tot een kilometer van het plangebied de reptielsoort zandhagedis (FFtabel 3) voor. Op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied komt de levendbarende hagedis (FFtabel 2) voor.

De zandhagedis komt voor in 'De Bikkels', een onderdeel van de Vlierdense bossen. De levendbarende hagedis komt voor in uiteenlopende habitats. Het is een zonminnende soort waarvoor structuurrijke vegetaties belangrijk leefgebied vormen. Het plangebied ligt tussen de kern van Vlierden en uitgestrekt agrarisch gebied. Vanwege de geïsoleerde ligging van het plangebied ten opzichte van deze bosgebieden en door het ontbreken van stapstenen met een structuurrijke variatie, is het voorkomen van de levendbarende hagedis binnen het plangebied redelijkerwijs uitgesloten.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt om te dienen als landbiotoop voor de minder kritische soorten van FFtabel 1, zoals gewone pad en bruine kikker. De voorgenomen plannen hebben een negatief effect op mogelijk in het plangebied voorkomende amfibieën van FFtabel 1.

In het plangebied komen mogelijk Alpenwatersalamander en rugstreeppad voor. Het dempen van de plassen heeft mogelijk een negatief effect op het voortplantingswater van deze soorten. Bij de herontwikkeling van het terrein gaat mogelijk landhabitat van deze soorten verloren.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijk ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen of te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode.

Mogelijk komen de Alpenwatersalamander en rugstreeppad voor in het plangebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van deze soorten in de daarvoor geschikte periode is noodzakelijk om overtreding van de Flora- en faunawet te kunnen voorkomen.

Conclusie

De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op het voortplantingsbiotoop en landhabitat van amfibieën van FFtabel 1. Mogelijk komen de Alpenwatersalamander en rugstreeppad voor in het plangebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van deze soorten in de daarvoor geschikte periode is noodzakelijk om overtreding van de Flora- en faunawet te kunnen voorkomen. Voor overige zwaarder beschermde soorten amfibieën (FFtabel 3) en beschermde reptielen ontbreken geschikte biotopen binnen het plangebied.

4.2.6 *Vogels*

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied enkele algemeen voorkomende vogelsoorten waargenomen, waaronder merel en koolmees. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Deze soorten kunnen broedgebied vinden in de bomen en struiken binnen het plangebied. In het plangebied zijn geen huismussen waargenomen. Ook zijn geen groenblijvende heesters aanwezig in het plangebied, waar huismussen een vaste rust- en verblijfplaats kunnen hebben. Het voorkomen van huismussen in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Uit de NDFF blijkt dat binnen een straal van een kilometer van het plangebied kerkuil en steenuil zijn waargenomen. In het plangebied zijn geen bomen met een holte aangetroffen die geschikt zou kunnen zijn als vaste rust- en verblijfplaats van vogels waarvan het nest jaarrond beschermd is. Uit eerdere onderzoek naar steenuilen in Vlierden blijkt dat in 2009 een steenuil is gehoord in het centrum van Vlierden (Staro Natuur en Buitengebied, 2009).

Er is een steenuilenkast aanwezig in de boom in de zuidwesthoek van het plangebied. In 2004 en 2005 heeft hier een steenuil gebroed (Steenuilenwerkgroep De Peel, 2006). Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van de steenuil gevonden rond de nestkast. De nestkast verkeerde in vervallen staat en lijkt derhalve niet geschikt om te dienen als nestplaats voor steenuilen. Er zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen van) vaste rust- en verblijfplaatsen van andere jaarrond beschermde vogelsoorten aangetroffen, zoals bijvoorbeeld buizerd of ransuil.

Het plangebied vervult mogelijk de functie van foerageergebied voor kerk- en steenuil.

Effectbeoordeling

De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatief effect op het foerageer- en broedgebied van algemene vogelsoorten. In de omgeving blijft voldoende broed- en foerageergebied behouden.

Het is niet op voorhand uit te sluiten dat het plangebied belangrijk foerageergebied vormt voor steen- en/of kerkuilen. Voor steenuilen geldt dat belangrijke foerageergebieden binnen een afstand van 300 meter van de nestkast liggen. De herinrichting van het plangebied heeft mogelijk een negatief effect op foerageergebied van uilen. Nader onderzoek naar het voorkomen van deze uilensoorten in de omgeving van het plangebied is noodzakelijk. De optimale periode voor het uitvoeren van het onderzoek naar steen- en kerkuil is 15 februari t/m 15 april.

Mitigerende maatregelen

Voor de algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van begroeiing niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door struiken en bomen buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien, wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli.

Voor de steen- en kerkuil geldt dat het plangebied mogelijk onderdeel vormt van belangrijk foerageergebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van deze soorten in de directe omgeving van het plangebied is noodzakelijk om een inschatting te kunnen maken of mitigerende maatregelen en eventueel het aanvragen van een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk zijn.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Als het eventueel verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

Voor de steen- en kerkuil geldt dat het plangebied mogelijk onderdeel vormt van belangrijk foerageergebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van deze soorten in de directe omgeving van het plangebied is noodzakelijk om een inschatting te kunnen maken of mitigerende maatregelen en eventueel het aanvragen van een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk zijn.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al., 1997) en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis,

ruige dwergvleermuis, bosvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis, Brandts vleermuis, ingekorven vleermuis en watervleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Het hele plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Binnen het plangebied zijn lijnvormige groenstructuren aanwezig die zouden kunnen functioneren als belangrijke vliegroute voor vleermuizen. In het plangebied zijn geen holle bomen aanwezig die dienst kunnen doen als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Mogelijk zijn in het woonhuis vast rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig.

Overige zoogdieren

Het plangebied kan (onderdeel van) het leefgebied vormen van soorten als mol, konijn, egel en diverse algemene muizensoorten (alle FFtabel 1). Uit gegevens van de NDFF en Telmee.nl blijkt dat binnen een straal van een kilometer van het plangebied de volgende beschermde zoogdiersoorten voorkomen: eekhoorn (beide FFtabel 2) en waterspitsmuis (FFtabel 3). Op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied is de volgende beschermde soort waargenomen: das (FFtabel 3).

- + Het voorkomen van eekhoorns binnen het plangebied is uit te sluiten aangezien geschikt leefgebied in de vorm van bos, een houtwal of een groepje bomen niet aanwezig is in het plangebied.
- + De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. De waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodembedekkende vegetatie aanwezig is (Zoogdierversamenleving). Het voorkomen van waterspitsmuis binnen het plangebied kan derhalve redelijkerwijs worden uitgesloten.
- + Binnen het plangebied zijn geen sporen van dassen aangetroffen. Er is geen dassenburcht aanwezig in het plangebied. Gezien de terreinkenmerken van het plangebied en de grote afstand tot de dichtstbijzijnde waarnemingen van dassen (> één kilometer) kan het worden uitgesloten dat het plangebied leefgebied vormt voor de das.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied, in de omgeving zijn voldoende alternatieven aanwezig.

Het woonhuis blijft behouden, de voorgenomen plannen hebben derhalve geen effect op eventueel aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het woonhuis.

Een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 benut het plangebied als (onderdeel van hun) leefgebied. De voorgenomen ontwikkeling heeft een negatief effect op deze soorten doordat leefgebied verdwijnt.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatieve effecten op mogelijk aanwezig foerageergebied van vleermuizen.

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Door de ingreep verdwijnt tijdelijk leefgebied van deze soorten. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden en/of de EHS tot gevolg hebben.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet, zie tabel 1 op de volgende pagina.

Soorten van FFtabel 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën die zijn opgenomen in FFtabel 1. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijk ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen of te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode.

Soorten van FFtabel 2

Mogelijk vormt het plangebied voortplantings- en landbiotoop van Alpenwatersalamander. Nader onderzoek naar het voorkomen van deze soort in de periode april - eind mei is noodzakelijk om overtreding van de Flora/ en faunawet te kunnen voorkomen.

Soorten van FFtabel 3

Het plangebied kan deel uitmaken van het leefgebied van vleermuizen. Voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op het foerageergebied van vleermuizen. Vanwege de afwezigheid van bomen met een holte kan de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het voorkomen van rugstreeppad kan niet worden uitgesloten binnen het plangebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van deze soort in de periode half april t/m juni is noodzakelijk.

Soorten van FFtabel vogels

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Als het eventueel verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van belangrijk foerageergebied van steenuil en/of kerkuil. Nader onderzoek naar het voorkomen van deze soorten in de directe omgeving van het plangebied in de periode 15 februari tot 15 april is noodzakelijk om een inschatting te kunnen maken of mitigerende maatregelen en eventueel het aanvragen van een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk zijn.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	FFtabel 1	Voortplantingsbiotoop en landhabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leef- en foerageergebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Alpenwatersalamander	FFtabel 2	Voortplantingsbiotoop en landhabitat	Ja	Mogelijk	Uitvoeren nader onderzoek
Rugstreeppad	FFtabel 3	Voortplantingsbiotoop en landhabitat	Ja	Mogelijk	Uitvoeren nader onderzoek
Vogels (niet jaarrond beschermd)	Vogels	Foerageer- en broedgebied	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen van begroeiing buiten het broedseizoen
Steen- en kerkuil	Vogels nest jaarrond beschermd	Foerageergebied	Ja	Mogelijk	Uitvoeren nader onderzoek
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	Nee	-

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Steenuilenwerkgroep De Peel. Steenuileninventarisatie 2006 Deurne-Asten-Someren.

Internet

- + EHS; www.brabant.nl, geraadpleegd 13 februari 2015
- + Natura 2000-gebieden, <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>, geraadpleegd 13 februari 2015
- + NDFF - quickscanhulp.nl 13-02-2015 15:09:02
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.ravon.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Heel vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten prima samen. Soms is het optreden van schade aan beschermde dieren en planten echter onvermijdelijk. In die situaties is het nodig om vooraf te bekijken of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De wet spreekt niet van (ruimtelijke) plannen. Op basis van de onderzoeksplicht (Wro) en de plicht tot het vaststellen van een uitvoerbaar plan dient bij het maken van bestemmingsplannen beoordeeld te worden of er belemmeringen aanwezig zijn voor verlening van een eventuele ontheffing voor de activiteiten in het plan.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen is in sommige gevallen een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet van toepassing. Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling:

- + voor de soorten van FFtabel 1 is geen ontheffing nodig;
- + voor de soorten van FFtabel 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is, zijn ook de soorten uit FFtabel 2 ontheffingsplichtig;
- + voor soorten van FFtabel 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Deze bescherming geldt ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

De zorgplicht uit artikel 2 blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving.

Natuurbeschermingswet 1998 (bron: Rijksoverheid)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

In 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor

de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoringseffect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets. De habitattoets is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring vanwege de Natuurbeschermingswet nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen door in gemeentelijke bestemmingsplannen.